

Анна Сергіївна БУРЯК,
*курсант III курсу факультету підготовки
фахівців для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

*Науковий керівник:
Доцент кафедри кримінального процесу ФПФОДР
к.ю.н., доцент*
Олена Анатоліївна СОЛДАТЕНКО

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОДАННЯ СКАРГИ НА ДІЇ, РІШЕННЯ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНІСТЬ СЛІДЧОГО, ПРОКУРОРА ТА ДІЗНАВАЧА

Інститут оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора та дізнавача є важливою гарантією захисту прав учасників кримінального процесу і є однією із засад кримінального провадження, передбаченою ст.7 Кримінального процесуального кодексу України (далі по тексту КПК України) [1]. Подання даних скарг забезпечується положеннями ст. 55 Конституції України [2], ст. 24 КПК України, де кожному гарантується право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора та дізнавача з метою захисту своїх прав та свобод у разі їх порушення як із боку органів, що здійснюють кримінальне провадження, так із боку інших учасників кримінального провадження.

Предметом даної скарги можуть бути процесуальні рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора та дізнавача.

Право на оскарження під час кримінального провадження забезпечується встановленням в нормах КПК України порядку і строку їх подання, повернення або відмова у відкритті провадження. Скарги можуть бути подані особою протягом десяти днів з моменту прийняття рішення, вчинення дії або бездіяльності. Якщо рішення слідчого чи прокурора оформлюється постановою,

строк подання скарги починається з дня отримання особою її копії (ст.304 КПК України).

Проте існують випадки, коли скарга не розглядається та повертається особі:

1) скаргу подала особа, яка не має права подавати скаргу;

2) скарга не підлягає розгляду в цьому суді;

3) скарга подана після закінчення строку, передбаченого частиною першою цієї статті, і особа, яка її подала, не порушує питання про поновлення цього строку або слідчий суддя за заявою особи не знайде підстав для його поновлення.

В той же час, як показує практика, внаслідок неправильного складання скарги, за показниками 2020 року з повернутих справ, даний фактор становить 57%, а саме 40636 випадків по Україні. Це відбувається, внаслідок відсутності правил складання відповідної скарги та відомостей, які мають міститися у ній [3].

Проаналізувавши скарги, що подаються на дії, рішення та бездіяльність слідчого, прокурора та дізнавача ймовірно передбачити наступні відомості, які мають там міститися:

– найменування суду першої інстанції, до якого подається скарга;

– прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання (перебування) особи, яка подає скаргу, а також номер засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі є;

– дії, рішення та бездіяльність слідчого, прокурора та дізнавача, які оскаржуються, а також його прізвище, ім'я та по батькові, посада та місце роботи;

– виклад обставин, що підлягають оскарженню, з урахуванням викладу неправильності чи неповноти дослідження доказів і встановлення обставин у кримінальному провадженні із застосуванням норм права;

– перелік обґрунтованих вимог особи, яка подала скаргу;

– перелік матеріалів, що додаються.

Отже, оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора та дізнавача має власний ряд особливостей та проблем, які виникають під час складання даних скарг. У даній роботі, ми визначили певні відомості, які мають зазначатися у скарзі та пропонуємо впровадити даний перелік до положень Кримінального процесуального кодексу України.

Перелік використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України, від 13.04.2012 №4651-VI, чинний, поточна редакція від 17.03.2021. Веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 04.04.2021);
2. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення 04.05.2021)
3. Огляд причин відмови слідчими суддями місцевих суддів та слідчими суддями Вищого антикорупційного суду в задоволенні клопотань, скарг і заяв, поданих на стадії досудового розслідування. Веб-сайт. URL: <https://www.slideshare.net/pravotv/ss-208740949> (дата звернення: 05.04.2021).